

המדינה החדשה

מי האיש? מי ההמון? זה כמעט לא חשוב. השבוע התקהלו המונים שונים בבירות המרחב, הריעו לקצינים שונים, צעקו סיסמאות שונות. אולם מאחורי כולם עמד תהליך אחד. - רב משמעות - ועליו לא הרבה איש לדבר.

הבקעים בחומה החברתית והסוליטית שישראל גרמה להם היו רק ההתחלה. משם והלאה התפתחה תנועה מסונפת, מורכבת מק"בוצות ומזרמים שונים, לפעמים בעלי אינטרסים מנוגדים, שכל מטרתה היתה לחולל את ההפיכה הגדולה במרחב, להציע את ארצות-ערב מימיהביניים למאה-העשרים.

שני כוחות עיקריים התחרו מאז על נפש הנוער הערבי המשכיל: התנועה הקומוניסטית, הכפופה לברית-המועצות, והקנאות הדתית-הלאומנית, מסוגם של האחים המוסלמים והמופתי הירושלמי. מלחמת-העצמאות הישראלית הוסיפה את הגורם השלישי, שדחק את רגלי שני קודמיו: קציני-הקרב מכל החזיתות, המבקשים לחולל מהפכה לאומית, שתהיה לה גם תוכן סוציאלי, הרוצים ללמוד את הטכניקה של אירופה - ולהישאר עצמאיים במאבק העולמי.

במצריים הגיעה קבוצה כזו לשלטון - והגבירה את כוחה השבוע. בסוריה הגיעה קבוצה אחרת, שונה בקצת, למעמד דומה, אך השבוע הוכח כי לא הצליחה למגר את המשטר הישן. בעיראק וברדן, שתי מדינות המשועבדות עדיין לחלוטין לאימפריאליזם המערבי, קיימים רק ניצנים במחלתה. בסעודיה ובתימן, הרחוקות מחזית המלחמה, לא קיים התהליך בכלל.

זוהי המנגינה הכללית. אסקימוסים וכושים פראיים יחשבוה לרעש. אנשים בעלי הבחנה מוסקאלית מסוגלים להבינה, לנתחה, לרשום את תחיה. אולם רק אדם בעל כשרון מוסיקאי יוצר יכול להשתתף בתזמורת - ואולי גם לנצח עליה.

ישראל לא הוכיחה עדיין שום כשרון כזה. היא, שהדברים נוגעים לה יותר מאשר לכל מדינה אחרת, שחיה וקיומה כרוכים בכל רש וזעזוע, שהיא עצמה נתנה את

כשמזדמן אסקימוסי או בן-שבט כושי לקונצרט פילהרמוני, בו מנגנים יצירות של צ'איקובסקי, תגובתו הטבעית היא אחת של ביטול מוחלט. בשבילו אין צלילי התזמורת אלא רעש כשונה ובלתי-מובן.

תגובתו של האזרח הישראלי הממוצע למה שהתרחש השבוע במרחב לא היתה שונה בהרבה. הוא עקב אחרי הידיעות מקהיר, דמשק וחלב על המעשים שהתחוללו שם, לא ידע כיצד לפרש אותם. בשבילו, לא היה זה אלא רעש מוזר ובלתי-מובן.

אמנם היה בשבילו משהו משעשע בכל המחזה הקדחתני: קצינים בעלי שכוח ארוכים, מדינאים ערמוניים, רודנים, מועמדים-לרודנות - כולם מתרוצצים, משמיצים איש את רעהו, משליכים יריבים בכלא או גמלטים על גפנם. הדבר רק חיזק את האמונה בעליונותה של מדינת ישראל לעומת אוסף המשטרים המפגרים וחסרי-היציבות של המדינות השכנות.

אולם לא כל האזרחים היו כאלה. היו גם שידעו להבחין בצלילים השונים, לצרף את התווים המקוטעים ליצירה שלמה. בש"בילם לא היתה הבמה הערבית מושג זר, בלתי-מובן. בשבילם לא היו הכאורעות האחרונים סתם רעש. בתוך מבול המאורעות החטופים יכלו להבחין בקיום הכלליים של התמונה, לנתח את הגורמים שעמדו מאחורי המאורעות.

כאשר נאלצו נציגי ערב לשבת ליד שולחנות שביחתי-הנשק יחד עם נציגי ישראל היתה זו מכה אדירה. לא רק למדינאים שהלעיטו את אורחיהם בסיפורי-בדייה על נצחונות בפלסטינה אלא גם בשביל כל צורת החיים באותן מדינות.

העם פקח את עיניו למציאות, הבין כי מנהיגיו רימו אותו והולכי-אוחו שולל. אולם לעם לא היתה כל דעה בניהול ענייניו. בחזיתות עמדו חיילים וקצינים, ביקשו להבין כיצד הובסו צבאות שש מדינות על-ידי ישראל הקטנה, הם הסגלו את נפשם כשש

